

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1232/2023
17.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., чији је пуномоћник Стефан Ђорђевић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство правде, Управа за извршење кривичних санкција, чији је законски заступник Државно правобранилаштво Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4658/21 од 04.03.2021. године, у седници одржаној 17.04.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4658/21 од 04.03.2021. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2913/19 од 03.02.2023. године, ставом првим изреке, дозвољено је преиначење тужбе тужиоца учињено поднеском од 19.10.2020. године. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име разлике ишлаћене и припадајуће зараде за период од августа 2016. закључно са августом 2019. године исплати појединачно одређене месечне износе са законском затезном каматом почев од доспелости до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да у корист тужиоца на износе из става 2 изреке уплати доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање надлежном Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање - Филијала Београд, доприносе за обавезно здравствено осигурање надлежном Републичком фонду за здравствено осигурање - Филијала Београд и доприносе за осигурање за случај незапослености надлежној Националној служби за запошљавање - Филијала Београд према прописима о обрачуна и уплати доприноса који буду важили на дан обрачуна и уплате доприноса. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати 95.625,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате. Ставом петим изреке, тужилац је ослобођен обавезе плаћања судских такси у овом поступку.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4658/21 од 04.03.2021. године, ставом првим изреке, потврђено је решење садржано у ставу првом изреке првостепене

пресуде и жалба тужене у том делу одбијена као неоснована. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу другом, трећем и четвртном изреке и одбијен тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоцу на име разлике од исплаћене до припадајуће плате исплати појединачно опредељене износе за период од августа 2016. закључно са августом 2019. године са законском затезном каматом од доспелости до исплате и да у корист тужиоца на наведени износ уплати допринос за обавезно пензијско и инвалидско осигурање надлежном Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање Филијала Београд, доприносе за обавезно здравствено осигурање надлежном Републичком фонду за здравствено осигурање - Филијала Београд и доприносе за осигурање за случај незапослености надлежној Националној служби за запошљавање Филијала Београд, све према прописима о обрачуну и уплати доприноса који буду важили на дан обрачуна и уплате доприноса као и захтев да се обавезе тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати 95.625,00 динара са законском затезном каматом од извршности од исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженој на име трошкова парничног поступка исплати 83.250,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, Врховни суд је оценио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен у привременим институцијама Косова и Метохије у Казнено поправном дому у ..., а решењем Министарства правде Управе за извршење заводских кривичних санкција број ...-...-.../.../...-... од 29.04.2008. године преузет је у Управу за извршење заводских санкција почев од 15.05.2008. године. Истим решењем тужиоцу је утврђено право на плату према дотадашњем решењу у висини од 16.000,00 динара. Закључком Владе РС 05 број 112-1619/2008-2 од 17.04.2008. године положај лица која су била запослена у привременим институцијама Косова и Метохије уподобљен је положају државних службеника и намештеника који су радили у органима који су укинати, а чији делокруг је преузео други орган. Тужилац је у утуженом периоду примао плату по решењу Министарства правде Управе за извршење заводских сакнција број ...-...-.../.../...-... од 29.04.2008. године и није био радно ангажован. Према налазу и мишљењу судског вештака економско-финансијске струке од 19.11.2019. године укупно потраживање тужиоца на име разлике између исплаћене до припадајуће плате за период од 17.01.2016. године до 17.03.2016. године, као и за период од 08.08.2016. године до 08.08.2019. године износи 993.232,33 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио тужбени затев и обавезао тужену да тужиоцу накнади штету у висини мање исплаћене зараде за наведени период применом члана 104., 110. и 164. Закона о раду, јер је тужилац је у радном односу код тужене почев од 15.05.2008. године (па као запослени има право на зараду), а тужена му је у утуженом периоду, од августа 2016. године до августа 2019. године, исплаћивала мању зараду од прописане законом.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, уз закључак да тужилац нема право на накнаду штете у висини мање исплаћене зараде за наведени период, јер иако тужиоцу у спорном периоду није престао радни однос, тужилац нема право на исплату плате јер није био радно ангажован нити је на ту околност доказао кривицу послодавца у смислу члана 154. Закона о облигационим односима.

По оцени Врховног суда другостепени суд је правилно применио материјално право.

У конкретном случају, тужилац код тужене није стекао, супротно ревизијским наводима, статус државног службеника односно намештеника. Тужилац је преузет од привремених институција Косова и Метохије и утврђена му је плата у одређеној висини, а није му се обрачунавао минули рад. Он није радио код тужене (није долазио на посао), није ни распоређен на одређено радно место. У конкретном случају, нема рада тужиоца у радном односу код тужене. Он се само формално води у радном односу код тужене по закључцима Владе али не остварује рад код тужене, што је неопходан услов за остваривање наведеног права.

С тим у вези, нису основани ревизијски наводи којим се указује да недоношење решења о распоређивању није од утицаја на остваривање овог права. Преузимање на основу Закључка Владе не подразумева остваривање свих права из радног односа о чему сведочи и чињеница да је тим Закључком одређен само фиксни износ плате при чему се није обрачунавао минули рад. Нераспоредивање тужиоца у дужем временском периоду је било у његову корист, на основу извршавања Закључка Владе, при чему треба имати у виду да тужена у датој ситуацији није могла, због примене наведеног Закључка, да тужиоца остави нераспореденог (у том случају престао би му радни однос).

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић